YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
10 päivänä huhtikuuta 2003 *

Asiassa C-142/00 P,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään T. van Rijn, prosessiosoite Luxemburgissa,

valittajana,

jota tukevat

Ranskan tasavalta, asiamiehinään G. de Bergues ja L. Bernheim, prosessiosoite Luxemburgissa,

ja

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään J. Huber ja G. Houttuin,

väliintulijoina,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (kolmas jaosto) yhdistetyissä asioissa T-32/98 ja T-41/98, Nederlandse Antillen vastaan komissio, 10.2.2000 antaman tuomion (Kok. 2000, s. II-201),

ja jossa vastapuolena ja muuna osapuolena ovat

Nederlandse Antillen, edustajinaan asianajajat M. M. Slotboom ja P. V. F. Bos, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

ja

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään N. Díaz Abad, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit R. Schintgen, C. Gulmann ja V. Skouris ja F. Macken (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 27.6.2002 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.9.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on yhteisöjen tuomioistuimeen 14.4.2000 toimittamallaan valituksella hakenut EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan

nojalla muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-32/98 ja T-41/98, Nederlandse Antillen vastaan komissio, 10.2.2000 antamaan tuomioon (Kok. 2000, s. II-201; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kumonnut merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevan riisin tuontia koskevista erityistoimenpiteistä 27 päivänä marraskuuta 1997 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2352/97 (EYVL L 326, s. 21) ja tuontitodistusten antamisesta merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevalle CN-koodiin 1006 kuuluvalle riisille komission asetuksella (EY) N:o 2352/97 käyttöön otettujen erityistoimenpiteiden yhteydessä 12 päivänä joulukuuta 1997 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2494/97 (EYVL L 343, s. 17).

2 Nederlandse Antillen (Alankomaiden Antillit), joka oli kantajana ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, ja Espanjan kuningaskunta, joka oli väliintulijana ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, toimittivat yhteisöjen tuomioistuimelle kirjelmiä.

3 Ranskan tasavallan ja Euroopan unionin neuvoston hakemukset saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijoina tukeakseen komission vaatimuksia hyväksyttiin 23.11.2000 annetulla yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräyksellä, ja ne toimittivat kirjelmiä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

EY:n perustamissopimus

4 EY:n perustamissopimuksen 3 artiklan r alakohdassa (josta on muutettuna tullut EY 3 artiklan 1 kohdan s alakohta) määrätään, että yhteisön toimintaan sisältyy merentakaisten maiden ja alueiden (jäljempänä MMA) assosiointi kaupankäynnin lisäämiseksi sekä yhteiset pyrkimykset taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi.

5 EY:n perustamissopimuksen 227 artiklan 3 kohdan (josta on muutettuna tullut EY 299 artiklan 3 kohta) mukaan tämän sopimuksen neljännessä osassa määrättyä, assosiointia koskevaa sääntelyä sovelletaan perustamissopimuksen liitteessä IV (josta on muutettuna tullut EY liite II) lueteltuihin MMA:ihin. Alankomaiden Antillit mainitaan tässä liitteessä.

6 EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa, jonka otsikko on "Merentakaisten maiden ja alueiden assosiointi", on muun muassa 131 artikla (josta on muutettuna tullut EY 182 artikla), 132 artikla (josta on tullut EY 183 artikla), 133 artikla (josta on muutettuna tullut EY 184 artikla), 134 artikla (josta on tullut EY 185 artikla) ja 136 artikla (josta on muutettuna tullut EY 187 artikla).

7 Perustamissopimuksen 131 artiklan toisen ja kolmannen kohdan mukaan MMA:iden Euroopan yhteisöön assosioinnin tavoitteena on edistää MMA:iden taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja vahvistaa läheiset taloudelliset suhteet niiden ja koko yhteisön välille. EY:n perustamissopimuksen johdanto-osassa mainittujen periaatteiden mukaisesti assosioinnin tarkoituksena on ensisijaisesti edistää MMA:iden väestön etuja ja vaurautta, jotta ne voivat saavuttaa taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kehityksen, johon ne pyrkivät.

8 Perustamissopimuksen 132 artiklan 1 alakohdan mukaan jäsenvaltiot soveltavat kaupankäynnissään MMA:iden kanssa samaa järjestelmää kuin tämän sopimuksen mukaan keskinäisessä kaupankäynnissään.

9 Perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdassa määrätään, että MMA:ista peräisin olevien, jäsenvaltioihin tuotavien tavaroiden tullit poistetaan kokonaan niin kuin jäsenvaltioiden välisten tullien asteittaisesta poistamisesta perustamissopimuksessa määrätään.

10 Perustamissopimuksen 134 artiklassa määrätään, että jos niiden tullien taso, joita sovelletaan kolmannesta maasta peräisin oleviin tuotteisiin niiden tullessa MMA:han, on sellainen, että se, ottaen huomioon perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdan määräysten soveltamisen, johtaa kaupankäynnin vinoutumiseen jonkin jäsenvaltion vahingoksi, tämä jäsenvaltio voi pyytää komissiota tekemään muille jäsenvaltioille ehdotuksia toimenpiteiksi, jotka ovat tarpeen tilanteen korjaamiseksi.

11 Perustamissopimuksen 136 artiklan mukaan neuvosto antaa MMA:iden sekä yhteisön välisestä assosioinnista saatujen kokemusten ja perustamissopimuksen periaatteiden pohjalta yksimielisesti säännökset MMA:iden sekä yhteisön välistä assosiointia koskevista säännöistä ja menettelyistä.

Päätös 91/482/ETY

12 Perustamissopimuksen 136 artiklan nojalla tehtiin merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön 25 päivänä heinäkuuta 1991 neuvoston päätös 91/482/ETY (EYVL L 263, s. 1; jäljempänä MMA-päätös).

13 MMA-päätöksen 101 artiklan 1 kohdan mukaan MMA:ista peräisin olevat tuotteet vapautetaan yhteisöön tuotaessa tulleista ja vaikutukseltaan vastaavista maksuista.

14 MMA-päätöksen 102 artiklan mukaan yhteisö ei sovella määrällisiä rajoituksia eikä toteuta vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä MMA:ista peräisin olevien tuotteiden tuontiin.

15 MMA-päätöksen liitteessä II olevan 6 artiklan 2 kohdassa todetaan, että jos yhteisössä tai AKT-valtioissa (Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtiot) kokonaan tuotettuihin tuotteisiin kohdistuu MMA:issa käsittely- tai valmistustoimia, ne katsotaan MMA:issa kokonaan tuotetuiksi tuotteiksi.

16 MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdassa komissio valtuutetaan tämän päätöksen 101 artiklan 1 kohdassa säädetystä periaatteesta poiketen toteuttamaan tarvittavat suojatoimenpiteet, "jos tämän päätöksen soveltamisesta aiheutuu vakavia häiriöitä jollakin yhteisön tai yhden tai useamman jäsenvaltion talouden toiminnan alalla tai jos soveltaminen vaarantaa niiden rahatalouden ulkoisen vakauden tai jos ilmenee häiriöitä, jotka saattavat johtaa yhteisön tai siihen kuuluvan alueen jonkin toiminnan alan merkittävään heikentymiseen".

17 MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdan mukaan tämän artiklan 1 kohtaa sovellettaessa on valittava ensisijaisesti toimenpiteitä, jotka vähiten häiritsevät assosioinnin ja yhteisön toimivuutta. Nämä toimenpiteet on rajoitettava niihin, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä ilmenneiden häiriöiden poistamiseksi.

Asetus N:o 2352/97

18 Asetuksen N:o 2352/97 ensimmäisestä, toisesta ja kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, että koska 2.6.1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1036/97 (EYVL L 151, s. 8) käyttöön otettujen MMA:ista peräisin olevan riisin tuontia koskevien suojatoimenpiteiden voimassaolo päättyy 30.11.1997, komissio katsoi tarpeelliseksi ottaa käyttöön 1.12.1997 alkaen MMA:ista peräisin olevan tuonnin seurantajärjestelmä sen estämiseksi, että suurten riisimäärien tuonti MMA:ista 1.12.1997 alkaen vaarantaa yhteisön riisimarkkinoita vakavasti markkinointivuonna 1997/1998.

19 Asetuksen N:o 2352/97 seitsemännessä ja kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Alankomaiden viranomaiset ovat toimittaneet komissiolle Alankomaiden Antillien talousasiain- ja valtiovarainministeriön päätöksen, jolla otetaan käyttöön Alankomaiden Antilleilta peräisin olevan yhteisöön vietävän riisin vähimmäishinta päätöksen 91/482/ETY liitteen II mukaisesti; kyseinen toimenpide voisi osaltaan estää yhteisön markkinoiden huomattavaa häiriintymistä,

kyseinen toimenpide, joka koskee ainoastaan [yhtä MMA:ta], ei kuitenkaan poista yhteisön riisimarkkinoiden valvontatoimenpiteiden välttämättömyyttä edellä mainittujen seikkojen vuoksi." *

* — Lainausta on korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on epätarkka.

20 Asetuksen N:o 2352/97 1 artiklan mukaan "tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan 1 päivästä joulukuuta 1997 sellaisen MMA:ista peräisin olevan CN-koodiin 1006 kuuluvan riisin tuonnissa, joka on vapautettu tullista".

21 Asetuksen N:o 2352/97 3 artiklan 4 kohdan mukaan "tuontitodistuksiin liittyvän vakuuden määrä on 50 prosenttia neuvoston asetuksen (EY) N:o 3072/95 11 artiklan mukaisesti lasketusta, hakemuksen jättöpäivänä voimassa olevasta tullista".

22 Asetuksen N:o 2352/97 4 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos haetut määrät ylittävät kuukausittaisen 13 300 tonnin määrän riisiä vastaavana määränä esikuorittua riisiä ja jos ylitys uhkaa yhteisön markkinatilanteen arvion perusteella aiheuttaa huomauttavia häiriöitä yhteisön markkinoilla, kymmenen työpäivän kuluessa ylityspäivästä komissio

— vahvistaa ylityspäivänä jätettyihin hakemuksiin sovellettavan vähennyskertoimen

— hylkää ylityspäivän jälkeen jätetyt hakemukset

— keskeyttää uusien hakemusten jättämisen kuluvan kuukauden osalta."

23 Asetusta N:o 2352/97, joka tuli voimaan 1.12.1997, sovellettiin 31.1.1998 saakka.

Asetus N:o 2494/97

24 Asetuksen N:o 2494/97 2 artiklassa säädetään, että "CN-koodiin 1006 kuuluvaa riisiä ja rikkoutuneita riisinjyviä koskeville tuontitodistushakemuksille, jotka on jätetty 3 päivästä joulukuuta 1997 alkaen, ei anneta tuontitodistusta asetuksessa (EY) N:o 2352/97 säädetyssä järjestelmässä".

25 Asetuksen N:o 2494/97 3 artiklassa säädetään, että "CN-koodiin 1006 kuuluvaa riisiä ja rikkoutuneita riisinjyviä koskevien tuontitodistushakemusten jättäminen asetuksessa (EY) N:o 2352/97 säädetyssä järjestelmässä keskeytetään 31 päivään joulukuuta 1997 asti".

Oikeudenkäyntimenettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

26 Alankomaiden Antillit nosti EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 230 artikla) nojalla 24.2.1998 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa asetusta N:o 2352/97 koskevan kumoamiskanteen (asia T-32/98). Se nosti saman artiklan nojalla 6.3.1998 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa asetusta N:o 2494/97 koskevan kumoamiskanteen (asia T-41/98).

27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen neljännen jaoston puheenjohtaja hyväksyi Espanjan kuningaskunnan väliintulijaksi tukemaan komission vaatimuksia molemmissa asioissa 1.7.1998 ja 10.7.1998 antamillaan määräyksillä.

28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti yhdistää nämä kaksi asiaa valituksenalaisen tuomion antamista varten.

29 Alankomaiden Antillit vaativat asetuksen N:o 2352/97 ja asetuksen N:o 2494/97 kumoamista. Komissio ja Espanjan kuningaskunta vaativat, että kanteet jätetään tutkimatta, koska komission mukaan Alankomaiden Antilleilla ei ole oikeutta perustaa kanteitaan perustamissopimuksen 173 artiklan toiseen kohtaan eikä tämän artiklan neljänteen kohtaan, tai ainakin hylätään perusteettomina.

Kanteiden tutkittavaksi ottaminen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

30 Ensinnäkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 42 ja 43 kohdassa, ettei Alankomaiden Antillien kanteita voida ottaa tutkittaviksi siltä osin kuin ne perustuvat perustamissopimuksen 173 artiklan toiseen kohtaan.

31 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 50—62 kohdassa komission esittämän oikeudenkäyntiväitteen ja totesi, että kanteet voidaan ottaa tutkittaviksi siltä osin kuin ne perustuvat perustamissopimuksen 173 artiklan neljänteen kohtaan seuraavilla perusteilla:

"50 Sen kysymyksen osalta, koskevatko asetukset [N:o 2352/97 ja N:o 2494/97] [Alankomaiden Antilleja] erikseen, on syytä todeta, että

jotta yhteisön toimielimen antaman yleisesti sovellettavan säädöksen voidaan katsoa koskevan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä erikseen, sen on vaikutettava henkilön oikeudelliseen asemaan henkilölle tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella henkilö erottuu kaikista muista (asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197, s. 223; asia C-309/89, Codorniu v. neuvosto, tuomio 18.5.1994, Kok. 1994, s. I-1853, 20 kohta; asia T-12/93, CCE de Vittel ym. v. komissio, tuomio 27.4.1995, Kok. 1995, s. II-1247, 36 kohta; asia T-135/96, UEAPME v. neuvosto, tuomio 17.6.1998, Kok. 1998, s. II-2335, 69 kohta ja asia T-122/96, Federolio v. komissio, määräys 30.9.1997, Kok. 1997, s. II-1559, 59 kohta).

51 Tältä osin on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan se seikka, että komissiolla on velvollisuus erityisten sääntöjen nojalla ottaa huomioon valmisteilla olevan lainsäädäntötoimen vaikutukset tiettyihin yksityisiin, yksilöi nämä yksityiset (asia 11/82, Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomio 17.1.1985, Kok. 1985, s. 207; asia C-152/88, Sofrimport v. komissio, tuomio 26.6.1990, Kok. 1990, s. I-2477; yhdistetyt asiat T-480/93 ja T-483/83, Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomio 14.9.1995, Kok. 1995, s. II-2305, 67 kohta ja asia C-390/95 P, Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomio 11.2.1999, Kok. 1999, s. I-769, 25—30 kohta).

52 Nyt esillä olevassa asiassa asetus N:o 2352/97 ja sen täytäntöönpanoasetus N:o 2494/97 on annettu MMA-päätöksen 109 artiklan perusteella, jonka 1 artiklassa määrätään, että komissiolla on tietyin edellytyksin oikeus toteuttaa suojatoimenpiteitä.

53 Edellä mainitun 109 artiklan 2 kohdassa määrätään, että '1 kohtaa sovellettaessa on valittava ensisijaisesti toimenpiteitä, jotka vähiten häi-

ritsevät assosioinnin ja yhteisön toimivuutta. Nämä toimenpiteet on rajoitettava niihin, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä ilmenneiden häiriöiden poistamiseksi'.

54 Tästä määräyksestä seuraa, että kun komissio aikoo toteuttaa MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohtaan perustuvia suojatoimenpiteitä, sillä on velvollisuus ottaa huomioon ne kielteiset vaikutukset, joita sen päätöksellä saattaa olla kyseisten merentakaisten maiden tai alueiden talouteen ja asianomaisiin yrityksiin (em. asia Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 28 kohta, ja em. yhdistetyt asiat, Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 70 kohta).

55 [Alankomaiden Antillit] kuuluu perustamissopimuksen liitteessä IV nimenomaisesti mainittuihin MMA:iin, joihin sovelletaan perustamissopimuksen neljännessä osastossa olevia MMA:iden assosiaatiota koskevia määräyksiä. Komissiolla oli MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdan nojalla siis velvollisuus asetuksia [N:o 2352/97 ja N:o 2494/97] antaessaan ottaa huomioon [Alankomaiden Antillien] erityinen tilanne varsinkin siitä syystä, että oli odotettavissa, että toteutettujen toimenpiteiden kielteiset vaikutukset kohdistuisivat pääasiallisesti viimeksi mainitun alueeseen. Komissio tiesi — kuten se on kirjelmissään ja istunnossa myöntänyt — asetuksia [N:o 2352/97 ja N:o 2494/97] antaessaan, että suurin osa MMA:ilta peräisin olevasta yhteisöön tuodusta riisistä oli peräisin Alankomaiden Antilleilta.

56 Koska [Alankomaiden Antillit] näin ollen sai yhteisön oikeuteen perustuvaa erityistä suojaa ajankohtana, jona komissio antoi asetukset [N:o 2352/97 ja N:o 2494/97], nämä asetukset vaikuttavat [Alankomai-

den Antilleihin] sen takia, että se tosiasiallisen tilanteensa perusteella erottuu kaikista muista henkilöistä (em. asia Plaumann v. komissio, s. 223; em. asia Piraiki-Patraiki [ym. v. komissio], tuomion 28—31 kohta ja em. asia C-390/95, Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 28 kohta). Tästä seuraa, että asetukset [N:o 2352/97 ja N:o 2494/97] koskevat [Alankomaiden Antilleja] erikseen perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetuin tavoin.

57 On tietysti niin, ettei — kuten komissio korostaa — sen vahvistamiseen, että yhteisön toimenpide koskee erikseen johonkin jäsenvaltioon kuuluvaa alueellista yhteisöä, riitä, että tämä osoittaa toimenpiteen soveltamisen tai toimeenpanon saattavan vaikuttaa sen alueen sosioekonomisiin olosuhteisiin (ks. asia T-238/97, Comunidad Autónoma de Cantabria v. neuvosto, määräys 16.6.1998, Kok. 1998, s. II-2271, 49 ja 50 kohta ja asia T-609/97, Regione Puglia v. komissio ja Espanja, määräys 23.10.1998, Kok. 1998, s. II-4051, 21 ja 22 kohta). Nyt esillä olevassa asiassa asetukset [N:o 2352/97 ja N:o 2494/97] kuitenkin koskevat [Alankomaiden Antilleja] erikseen, sillä komissiolla oli niitä valmistellessaan MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdan nojalla velvollisuus ottaa erityisesti huomioon [Alankomaiden Antillien] tilanne.

58 Mitä sitten tulee [Alankomaiden Antillien] intressiin saada asetukset kumotuiksi, on todettava, ettei tätä intressiä voida sulkea pois vain sillä perusteella, että Alankomaiden kuningaskunnalla on perustamissopimuksen 173 artiklan toisen kohdan nojalla itsenäinen kanneoikeus. Tältä osin on syytä huomauttaa, että muussa asian yhteydessä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että jäsenvaltioon kuuluvan alueen oikeussuojan tarve riittää perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan nojalla nostetun kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamisen perusteeksi, jos sekä tällä jäsenvaltiolla että siihen kuuluvalla alueella on samanaikainen oikeussuojan tarve saman toimenpiteen osalta

(ks. asia T-214/95, Vlaams Gewest v. komissio, tuomio 30.4.1998, Kok. 1998, s. II-717, 30 kohta ja yhdistetyt asiat T-132/96 ja T-143/96, Freistaat Sachsen ja Volkswagen v. komissio, tuomio 15.12.1999, Kok. 1999, s. II-3663, 92 kohta). Se, että Alankomaiden kuningaskunta olisi voinut MMA-päätöksen liitteessä IV olevan 1 artiklan 5 kohdan perusteella aloittaa neuvostossa asetuksia [N:o 2352/97 ja N:o 2494/97] koskevan erityisen menettelyn, ei myöskään nyt esillä olevassa asiassa vaikuta [Alankomaiden Antillien] oikeussuojan tarpeeseen.

59 — —

60 Sen osalta, koskevatko asetukset [N:o 2352/97 ja N:o 2494/97] [Alankomaiden Antilleja] suoraan, on lopuksi todettava, että asetuksella N:o 2352/97 on luotu täydellinen säännöstö, joka ei jätä jäsenvaltioille minkäänlaista harkintavaltaa. Sillä annetaan nimittäin MMA:ilta peräisin olevan riisin osalta tuontitodistusten hakumenettelyä ja myöntämistä koskevat pakottavat säännöt ja valtuutetaan lisäksi komissio keskeyttämään todistusten myöntäminen, jos asetuksessa määritetty kiintiö ylittyy tai markkinat huomattavasti häiriintyvät. Asetus N:o 2352/97 koskee siis [Alankomaiden Antilleja] suoraan (ks. yhdistetyt asiat 41/70—44/70, International Fruit Company ym. v. komissio, tuomio 13.5.1971, Kok. 1971, s. 411, 23—28 kohta ja asia 294/83, Les Verts v. parlamentti, tuomio 23.4.1986, Kok. 1986, s. 1339, 31 kohta).

61 Myös asetus N:o 2494/97 koskee [Alankomaiden Antilleja] suoraan, sillä tällä asetuksella kielletään myöntämästä tuontitodistuksia CN-koodiin 1006 kuuluvalle ja MMA:ilta peräisin olevalle riisille sellaisten hakemusten perusteella, jotka on jätetty 3.12.1997 tai sen jälkeen, ja keskeytetään samalta alueelta peräisin olevaa riisiä koskevien uusien hakemusten jättäminen 31.12.1997 saakka.

62 Edellä esitetystä seuraa, että nyt esillä olevat kanteet on otettava tutkittaviksi."

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittama kanteiden pätevyyden arviointi

32 Asiassa T-32/98 Alankomaiden Antillit esitti kymmenen kanneperustetta asetuksen N:o 2352/97 kumoamista koskevan vaatimuksensa tueksi. Asiassa T-41/98 se vaatii asetuksen N:o 2494/97 kumoamista vetoamalla asetuksen N:o 2352/97 lainvastaisuuteen ja tukeutumalla samoihin kanneperusteisiin kuin mitä se esitti asiassa T-32/98.

33 Valituksenalaisen tuomion 73—87 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyi Alankomaiden Antillien seitsemännen kanneperusteen, joka koski MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdan rikkomista. Se katsoi, ettei komissio — toisin kuin tässä säännöksessä edellytetään — ollut osoittanut, että MMA-päätöksen soveltamisesta aiheutuvan MMA:ista peräisin olevan tuonnin määrän ja yhteisön riisimarkkinoilla mahdollisesti havaittujen huomattavien häiriöiden välillä olisi ollut syy-yhteys.

34 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että tämä laiminlyönti johtui oikeudellisesta virheestä, ja näin ollen kumosi asetuksen N:o 2352/97 ja tämän seurauksena myös asetuksen N:o 2494/97.

Valitus

35 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja neuvoston tukemana valituksessaan, jonka tueksi se esittää neljä valitusperustetta, että yhteisöjen tuomioistuin:

— kumoaa valituksenalaisen tuomion

— ensisijaisesti ratkaisee itse asian ja toteaa, että kannetta, jossa vaaditaan asetuksen N:o 2352/97 ja asetuksen N:o 2494/97 kumoamista, ei voida ottaa tutkittavaksi

— toissijaisesti palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi

— velvoittaa Alankomaiden Antillit korvaamaan sekä ensimmäisessä oikeusasteessa aiheutuneet että muutoksenhausta aiheutuvat oikeudenkäyntikulut.

36 Alankomaiden Antillit vaativat yhteisöjen tuomioistuinta jättämään valituksen tutkimatta tai ainakin hylkäämään sen perusteettomana ja velvoittamaan komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

37 Espanjan kuningaskunta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin:

— kumoaa valituksenalaisen tuomion

— ensisijaisesti ratkaisee itse asian ja toteaa, että kannetta, jossa vaaditaan asetuksen N:o 2352/97 ja asetuksen N:o 2494/97 kumoamista, ei voida ottaa tutkittavaksi, ja toissijaisesti toteaa, että kyseiset asetukset ovat lainmukaisia

— toissijaisesti palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi

— velvoittaa Alankomaiden Antillit korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Suullisen käsittelyn jatkamista koskeva vaatimus

38 Suullinen käsittely päätettiin 12.9.2002 sen jälkeen kun julkisasiamies oli esittänyt ratkaisuehdotuksensa.

39 Alankomaiden Antillien hallitus vaati 25.9.2002 päivätyssä kirjeessä suullisen käsittelyn aloittamista uudelleen. Vaatimuksensa tueksi se väittää, että asetuksissa N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 Alankomaiden Antillit mainitaan nimenomaisesti, toisin kuin toimissa, joista oli kyse asiassa C-452/98, Alankomaiden Antillit, 22.11.2001 annetussa tuomiossa (Kok. 2001, s. I-8973), johon julkisasiamies tukeutui ratkaisuehdotuksessaan. Alankomaiden Antillien hallituksen mukaan tämä seikka, jota julkisasiamies ei ottanut huomioon käsiteltävänä olevassa asiassa esittämässään ratkaisuehdotuksessa, osoittaa, että Alankomaiden Antillit eivät erotu selvästi muista MMA:ista, ja on merkityksellinen arvioitaessa sitä, koskevatko kyseiset asetukset sitä erikseen.

40 Tältä osin on huomautettava, että yhteisöjen tuomioistuin voi omasta aloitteestaan tai julkisasiamiehen ehdotuksesta tai myös asianosaisten pyynnöstä määrätä työjärjestyksensä 61 artiklan mukaisesti suullisen käsittelyn aloitettavaksi uudelleen, jos se katsoo, että sillä ei ole riittävästi tietoa asiasta tai että asia olisi ratkaistava sellaisen väitteen perusteella, josta asianosaiset eivät ole saaneet tilaisuutta lausua (ks. yhdistetyt asiat C-270/97 ja C-271/97, Deutsche Post, tuomio 10.2.2000, Kok. 2000, s. I-929, 30 kohta ja asia C-299/99, Philips, tuomio 18.6.2002, Kok. 2002, s. I-5475, 20 kohta).

41 Saatuaan Alankomaiden Antillien hallituksen pyynnön suullisen käsittelyn aloittamisesta uudelleen ja komission tähän antaman vastauksen yhteisöjen tuomioistuin päätti julkisasiamiestä kuultuaan hylätä tämän pyynnön.

42 Tämä yhteisöjen tuomioistuimen päätös olla hyväksymättä Alankomaiden Antillien hallituksen pyyntöä on annettu tälle tiedoksi 22.1.2003 päivätyllä kirjeellä.

43 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että asianosaiset esittivät kirjelmissään ja suullisen käsittelyn aikana laajasti näkemyksiään siitä, koskivatko asetukset N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 Alankomaiden Antilleja erikseen vai eivät, ja että sillä on käytettävissään kaikki käsiteltävänä olevan valituksen ratkaisemiseksi tarpeelliset seikat.

Valitusperuste, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin rikkoi yhteisön oikeutta, kun se katsoi asetusten N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 koskevan Alankomaiden Antilleja erikseen

Asianosaisten lausumat

44 Komissio väittää ensimmäisessä valitusperusteessaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdasta seuraa, että sen oli asetuksia N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 antaessaan otettava huomioon Alankomaiden Antillien erityisasema.

45 Edellä mainitussa asiassa Piraiki-Patraiki ym. vastaan komissio antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että komission on suojatoimenpiteistä päättäessään otettava selvää niistä kielteisistä seurauksista, joita sen päätöksellä voi olla kyseisen MMA:n taloudelle, elleivät kyseisen asian olosuhteet sitä estä. Toisin kuin tässä asiassa, jossa suojatoimenpiteet koskivat yhdestä jäsenvaltiosta

peräisin olevaa tuontia, käsiteltävänä olevassa asiassa asetuksia N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 sovelletaan tuontiin kaikista MMA:ista eikä yksinomaan tuontiin Alankomaiden Antilleilta, joten komissio voi mielestään ottaa selvää suunniteltujen toimenpiteiden mahdollisista vaikutuksista ainoastaan yleisesti kaikkien MMA:iden osalta sekä MMA:iden ja yhteisön välisen assosioinnin toimivuuden osalta.

46 Joka tapauksessa komissio väittää, että MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdan sanamuodosta, jonka mukaan sen on otettava huomioon mahdolliset vaikutukset yhteisön toimivuuteen, ilmenee, että komission on tutkittava toimenpiteiden vaikutukset MMA:iden ja yhteisön välisen assosioinnin toimivuuteen sellaisenaan sekä yhteisön toimivuuteen.

47 Komissio lisää, että edellä mainitussa asiassa Antillean Rice Mills ym. vastaan komissio 11.2.1999 annettu tuomio ei horjuta millään tavalla tätä arviota, sillä tämä asia koski päätöstä, joka koski nimenomaisesti ainoastaan Alankomaiden Antilleilta peräisin olevan riisin tuontia.

48 Komissio väittää, että jos yhteisöjen tuomioistuin katsoisi, että MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että kaikkiin MMA:ihin sovellettava asetus koskee erikseen kaikkia MMA:ita, MMA:t voisivat vedota vastaavaan kanneoikeuteen kuin mikä perustamissopimuksen 173 artiklan toisessa kohdassa myönnetään jäsenvaltioille. Tällainen tulkinta olisi ristiriidassa yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön kanssa, jonka mukaan ei ole riittä-

vää, että henkilö kuuluu yksityisistä muodostuvaan tiettyyn henkilöryhmään, jotta toimen katsottaisiin koskevan häntä erikseen.

49 Komission mukaan se, että suurin osa MMA:ista peräisin olevan riisin tuonnista yhteisöön tulee yhdestä MMA:sta, ei ole riittävää, jotta voitaisiin todeta, että vahingollinen vaikutus tähän MMA:han on suurempi kuin johonkin toiseen MMA:han. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki komission mukaan perusteluvirheen käyttäessään tätä arviointiperustetta arvioidessaan sitä, kohdistuvatko asetusten N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 kielteiset vaikutukset pääasiassa Alankomaiden Antillien alueeseen.

50 Espanjan hallitus väittää, että toisin kuin edellä mainitussa asiassa Antillean Rice Mills ym. vastaan komissio 11.2.1999 annetussa tuomiossa, joka liittyi suojatoimiin, jotka koskivat Alankomaiden Antilleilta peräisin olevan riisin tuontia, Alankomaiden Antillit eivät asetusten N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 osalta erotu muista MMA:ista. Espanjan hallituksen mukaan Alankomaiden Antillit eivät ole osoittaneet, että ne eroaisivat muista MMA:ista, joille kyseiset asetukset on myös osoitettu.

51 Ranskan hallitus väittää, että vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin saattoi oikeutetusti perustaa tuomionsa edellä mainitussa asiassa Piraiki-Patraiki ym. vastaan komissio ja edellä mainitussa asiassa Antillean Rice Mills ym. vastaan komissio 11.2.1999 annettuihin tuomioihin, se ei voinut päätellä niiden perusteella, että yhteisön toimielinten velvollisuus ottaa huomioon suunniteltujen suojatoimenpiteiden mahdollinen vaikutus MMA:n talouteen olisi riittävä edellytys sille, että tätä MMA:ta voitaisiin pitää tässä oikeuskäytännössä tarkoitet-

tuna "henkilönä, jota asia koskee". Alankomaiden Antillien olisi joka tapauksessa osoitettava tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen olemassaolo, jonka perusteella se erottuu muista MMA:ista.

52 Se, että suurin osa MMA:ista peräisin olevan riisin tuonnista yhteisöön tulee Alankomaiden Antilleilta, ei ole riittävää, jotta sen voitaisiin katsoa erottuvan muista riisiä tuottavista MMA:ista, kuten Montserrat'sta tai Turks- ja Caicossaarista. Tästä ei väistämättä seuraa, että sen talous vahingoittuisi enemmän kuin jonkin muun MMA:n talous.

53 Ranskan hallitus väittää lopuksi, että vaikka yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännössä otetaan huomioon taloudelliset vaikutukset arvioitaessa yksityisten nostamien kanteiden tutkittavaksi ottamista, se, että säädös vaikuttaa taloudellisesti tiettyihin toimijoihin enemmän kuin niiden kilpailijoihin, ei ole riittävää, jotta säädöksen voitaisiin katsoa koskevan niitä erikseen. Se, että säädös voi koskea rajoitettua määrää henkilöitä tai jopa yhtä ainoaa henkilöä tämän objektiivisten erityispiirteiden, kuten esimerkiksi tärkeimmän MMA:ista peräisin olevan riisin viejän aseman vuoksi, ei riitä siihen, että tämän säädöksen voitaisiin katsoa koskevan tätä henkilöä tai näitä henkilöitä erikseen.

54 Neuvosto katsoo, että sen kysymyksen osalta, koskevatko asetukset N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 Alankomaiden Antillien hallitusta erikseen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi virheellisesti, että MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdasta seuraa, että komission on otettava huomioon Alankomaiden Antillien erityisasema. Yhteisön oikeuskäytännöstä ei voida johtaa tällaista velvoitetta.

55 Neuvoston mukaan sen perusteella, että suurin osa MMA:ista peräisin olevan riisin tuonnista yhteisöön tulee Alankomaiden Antilleilta, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin myös perusti toteamuksensa siitä, että asetukset koskevat Alankomaiden Antilleja erikseen, viimeksi mainitun ei voida katsoa erottuvan muista MMA:ista siten, että asetusten voitaisiin katsoa koskevan Alankomaiden Antilleja erikseen. Siitä, että suurin osa tuonnista tulee yhdestä MMA:sta, ei neuvoston mukaan väistämättä seuraa, että sen talous vahingoittuisi enemmän kuin jonkin muun MMA:n talous. Neuvoston mukaan on näet täysin mahdollista, että käsiteltävänä olevassa asiassa kielteiset vaikutukset tuntuvat enemmän pienillä alueilla, kuten Montserrat'ssa tai Turks- ja Caicossaarilla.

56 Alankomaiden Antillien hallitus vaatii tämän valitusperusteen hylkäämistä.

57 Alankomaiden Antillien hallituksen mukaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä seuraa, että komission on suojatoimenpiteistä päättäessään otettava selvää niistä kielteisistä seurauksista, joita sen päätöksellä voi olla kyseisen MMA:n taloudelle sekä niille yrityksille, joita asia koskee, siltä osin kuin asiaan liittyvät olosuhteet eivät sitä estä (ks. em. asia Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 25 ja 26 kohta). Näin ollen tämän oikeuskäytännön mukaan komission on otettava huomioon niiden MMA:iden talous, joita suunniteltu suojatoimenpide koskee, ilman erottelua sen mukaan, vaikuttaako tämä toimenpide yhteen vai useampaan MMA:han.

58 Alankomaiden Antillien hallituksen mukaan komission kanta, jonka mukaan sen on tutkittava suunnittelemansa toimenpiteen mahdollisia vaikutuksia ainoastaan "yleisesti kaikkien MMA:iden osalta", johtaisi tilanteisiin, joita ei voida hyväk-

syä. Komissio voisi näin ollen tuhota kokonaan yhden MMA:n talouden suojatoimenpiteellä, jonka vaikutukset olisivat kuitenkin "yleisesti kaikkien MMA:iden osalta" hyvin vähäisiä, koska muut MMA:t eivät vie yhteisöön tuotteita, joita kyseinen toimenpide koskee.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

59 On huomautettava, että koska Alankomaiden Antillit on Alankomaiden oikeuden mukaan oikeushenkilö, se voi lähtökohtaisesti nostaa perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan nojalla kumoamiskanteen; tämän määräyksen mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen hänelle osoitetusta päätöksestä tai päätöksestä, joka siitä huolimatta, että se on annettu asetuksena tai toiselle henkilölle osoitettuna päätöksenä, koskee ensin mainittua henkilöä suoraan ja erikseen.

60 Käsiteltävänä olevassa asiassa komissio on antaessaan asetukset N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 toteuttanut yleisesti sovellettavia toimenpiteitä, joita sovelletaan erotuksetta kaikista MMA:ista peräisin olevan riisin tuontiin yhteisöön.

61 Vaikka Alankomaiden Antillit mainitaan asetuksen N:o 2352/97 seitsemännessä perustelukappaleessa, tämän asetuksen 1 artiklasta ilmenee selvästi, että sitä sovelletaan kaikista MMA:ista peräisin olevan riisin tuonnissa.

62 Asetuksen N:o 2352/97 seitsemännestä ja kahdeksannesta perustelukappaleesta ilmenee, että päätöksen nimenomaisella maininnalla, jonka mukaan Alankomaiden Antillit ottaa käyttöön tästä MMA:sta peräisin olevan yhteisöön vietävän riisin vähimmäishinnan, haluttiin sekä korostaa sitä, että tämä päätös koskee ainoastaan yhtä MMA:ta, että todeta, ettei se tee tarpeettomaksi tämän asetuksen kohteena olevien riidanalaisten suojatoimenpiteiden antamista.

63 Tästä seuraa, että asetukset N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 ovat luonteeltaan yleisesti sovellettavia eivätkä ole EY:n perustamissopimuksen 189 artiklassa (josta on tullut EY 249 artikla) tarkoitettuja päätöksiä.

64 On kuitenkin tutkittava, voidaanko näiden asetusten niiden yleisestä soveltamisalasta huolimatta kuitenkin katsoa koskevan Alankomaiden Antilleja suoraan ja erikseen. Se seikka, että toimenpiteen soveltamisala on yleinen, ei silti sulje pois sitä, että tämä toimenpide voi koskea tiettyjä luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä suoraan ja erikseen (ks. em. asia Codorniu v. neuvosto, tuomion 19 kohta).

65 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yleisesti sovellettava säädös kuten asetus voi koskea luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä erikseen vain, jos se vaikuttaa niiden oikeudelliseen asemaan niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella nämä toimijat erottuvat kaikista muista ja ne voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (ks. mm. asia C-451/98, Antillean Rice Mills v. neuvosto, tuomio 22.11.2001, Kok. 2001, s. I-8949, 49 kohta; asia C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomio 25.7.2002, Kok. 2002, s. I-6677, 36 kohta ja asia C-312/00 P, komissio v. Camar ja Tico, tuomio 10.12.2002, Kok. 2002, s. I-11355, 73 kohta).

66 Alankomaiden Antillit toteaa ensinnäkin sille tunnusomaisista erityispiirteistä, joiden perusteella se erottuu muista MMA:ista, että asetuksissa N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 käyttöön otetut suojatoimenpiteet asettavat MMA:ista peräisin olevan riisin tuonnille yhteisöön merkittäviä rajoituksia, ja korostaa, että suurin osa MMA:ista peräisin olevasta yhteisöön tuodusta riisistä oli peräisin Alankomaiden Antilleilta.

67 Vaikka suojatoimenpiteet vaikuttavatkin Alankomaiden Antillien riisinjalostusalaan ja asetuksia N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 annettaessa suurin osa MMA:ista peräisin olevasta yhteisöön tuodusta riisistä oli peräisin Alankomaiden Antilleilta, tämän alan osuus Alankomaiden Antillien bruttokansantuotteesta oli kuitenkin vain 0,9 prosenttia vuonna 1996, joka oli viitevuosi päätettäessä siitä, otetaanko käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä olevat suojatoimenpiteet käyttöön vai ei. On myös kiistatonta, ettei Alankomaiden Antillit ollut ainakaan asetuksia N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 annettaessa ainoa riisiä tuottava MMA.

68 Näin ollen ei ole osoitettu, että asetukset N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 olisivat aiheuttaneet vakavia seurauksia Alankomaiden Antillien talouden tärkeälle alalle verrattuna muihin MMA:ihin eikä että kyseiset suojatoimenpiteet vaikuttaisivat siihen tämän erityispiirteiden takia, joiden perusteella se erottuisi kaikista muista MMA:ista, joita kyseiset asetukset myös koskevat.

69 MMA:n yleinen intressi alueensa taloudellisten ja sosiaalisten kysymysten osalta toimivaltaisena tahona saada aikaan alueensa taloudellista vaurautta koskevia

myönteisiä tuloksia ei missään tapauksessa yksistään riitä siihen, että asetusten N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 säännösten voitaisiin katsoa koskevan sitä perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla, eikä varsinkaan siihen, että asetusten voitaisiin katsoa koskevan sitä erikseen (ks. em. asia Nederlandse Antillen v. neuvosto, tuomion 64 kohta).

70 Alankomaiden Antillit ei ole näin ollen osoittanut, että asetukset N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 koskisivat sitä erikseen sille tunnusomaisten erityispiirteiden takia.

71 Arvioitaessa toiseksi sitä, oliko Alankomaiden Antillit sellaisessa tosiasiallisessa tilanteessa, jonka perusteella se erottuu kaikista muista ja se voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu, Alankomaiden Antillit vetoaa siihen, että se vei eniten MMA:ista peräisin olevaa riisiä yhteisön alueelle ja että asetuksia N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 antaessaan komissio tunsi tämän erityistilanteen ja että sen oli näin ollen otettava tämä huomioon arvioidakseen aiottujen suojatoimenpiteiden vaikutuksia Alankomaiden Antillien talouteen.

72 Tältä osin on huomattava, että se, että neuvostolla tai komissiolla on erityissäännösten perusteella velvoite päätöstä tehdessään ottaa huomioon seuraukset, joita toimella, jonka ne aikovat tehdä, saattaa olla tiettyjen yksityisten tilanteelle, saattaa merkitä sitä, että nämä ovat yksilöitävissä (ks. em. asia Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomion 28 ja 31 kohta ja em. asia Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 25 kohta ja em. asia Nederlandse Antillen v. neuvosto, tuomion 67 kohta).

73 Kun komissio aikoo toteuttaa suojatoimenpiteitä MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdan nojalla, sen on otettava selvää niistä kielteisistä seurauksista, joita sen päätöksellä voi olla kyseisten MMA:iden taloudelle sekä niille yrityksille, joita asia koskee, siltä osin kuin asiaan liittyvät olosuhteet eivät sitä estä (ks. em. asia Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 26 kohta ja em. asia Nederlandse Antillen v. neuvosto, tuomion 68 kohta).

74 Edellä mainitussa asiassa Piraiki-Patraiki ym. vastaan komissio annetusta tuomiosta kuitenkin seuraa, että tämän velvoitteen olemassaolon toteaminen ei riitä osoittamaan sitä, että tällaiset toimenpiteet koskevat kyseisiä MMA:ita ja yrityksiä erikseen perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla (em. asia Nederlandse Antillen v. neuvosto, tuomion 70 kohta).

75 Yhteisöjen tuomioistuin totesi kuitenkin edellä mainitussa asiassa Piraiki-Patraiki ym. vastaan komissio annetun tuomion 28 kohdassa, että komissiolla oli velvollisuus ottaa selvää niistä kielteisistä seurauksista, joita sen päätöksellä voi olla kyseisen jäsenvaltion taloudelle sekä niille yrityksille, joita asia koskee, mutta se ei yksin tämän toteamuksen perusteella päätellyt, että kaikkia niitä yrityksiä, joita asia koskee, olisi pidettävä yrityksinä, joita päätös koskee erikseen perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan tarkoittamalla tavalla. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi päinvastoin, että vain sellaiset yritykset, jotka olivat jo tehneet sopimuksia, joiden riidanalaisen päätöksen soveltamisajanjaksoksi suunniteltu täytäntöönpano estyi kokonaan tai osittain tämän päätöksen takia, voitiin katsoa yrityksiksi, joita asia koskee erikseen perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan tarkoittamalla tavalla (ks. em. asia Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomion 28, 31 ja 32 kohta ja em. asia Nederlandse Antillen v. neuvosto, tuomion 71 kohta).

76 Edellä esitetystä seuraa, että sen toteaminen, että komission oli asetuksia N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 antaessaan siltä osin kuin asiaan liittyvät olosuhteet eivät sitä estäneet otettava huomioon kielteiset seuraukset, joita näillä asetuksilla voi olla kyseisten MMA:iden taloudelle sekä niille yrityksille, joita asia koskee, ei poista Alankomaiden Antillien velvollisuutta näyttää toteen, että nämä asetukset vaikuttavat siihen sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista.

77 Alankomaiden Antillit ei kuitenkaan erotu kaikista muista MMA:ista sen perusteella, että se vei ylivoimaisesti eniten MMA:ista peräisin olevaa riisiä yhteisön alueelle. Vaikka väite, jonka mukaan asetuksissa N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 säädetyt suojatoimenpiteet voivat aiheuttaa merkittäviä sosiaalisia ja taloudellisia seurauksia Alankomaiden Antilleille, olisikin perusteltu, on kuitenkin todettava, että tämä asetus aiheuttaa samankaltaisia seurauksia myös muille MMA:ille.

78 Käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä oleva taloudellinen toiminta eli kolmansista maista peräisin olevan riisin käsittely MMA:issa on liiketoimintaa, jota mikä tahansa talouden toimija voi harjoittaa koska tahansa missä tahansa MMA:ssa. Riisinjalostustehtaita on myös muissa MMA:issa kuin Alankomaiden Antilleilla eli Montserrat'ssa ja Turks- ja Caicossaarilla. Alankomaiden Antillit ei näin ollen erotu kaikista muista MMA:ista tällaisen toiminnan perusteella.

79 Edellä esitetyn perusteella ei voida katsoa, että asetukset vaikuttaisivat Alankomaiden Antillien oikeudelliseen asemaan sille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuisi kaikista muista ja se voitaisiin yksilöidä.

80 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin ollen katsonut virheellisesti, että asetukset N:o 2352/97 ja N:o 2494/97 koskevat Alankomaiden Antilleja erikseen.

81 Tämän vuoksi valituksenalainen tuomio on kumottava.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostetut kanteet

82 Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan mukaan jos muutoksenhaku on aiheellinen ja yhteisöjen tuomioistuin kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen, yhteisöjen tuomioistuin voi itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen.

83 Tältä osin on toisaalta huomautettava, että Alankomaiden Antilleilla ei ole perustamissopimuksen 173 artiklan toiseen kohtaan perustuvaa kanneoikeutta (ks. em. asia Nederlandse Antillen v. neuvosto, tuomion 50 kohta).

84 Toisaalta tämän tuomion 59—80 kohdasta seuraa, että Alankomaiden Antilleilla ei ole myöskään perustamissopimuksen 173 artiklan neljänteen kohtaan perustuvaa kanneoikeutta.

85 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettuja kanteita ei oteta tutkittaviksi.

Oikeudenkäyntikulut

86 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan silloin, kun valitus on perusteltu ja yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee itse riidan lopullisesti, se päättää oikeudenkäyntikuluista.

87 Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan 118 artiklan nojalla valituksen käsittelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

88 Komissio on vaatinut Alankomaiden Antillien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydystä oikeudenkäyntimenettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut. Koska Alankomaiden Antillit on hävinnyt muutoksenhakuasian, se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se on velvoitettava korvaamaan komissiolle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja yhteisöjen tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

89 Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta ja neuvosto vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-32/98 ja T-41/98, Nederlandse Antillen vastaan komissio, 10.2.2000 antama tuomio kumotaan.**

2) Nederlandse Antillenin nostamat kumoamiskanteet jätetään tutkimatta.

3) Nederlandse Antillen velvoitetaan korvaamaan sekä menettelystä ensimmäisessä oikeusasteessa että muutoksenhakumenettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

4) Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta ja neuvosto vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Puissochet Schintgen Gulmann

Skouris Macken

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä huhtikuuta 2003.

R. Grass

kirjaaja

J.-P. Puissochet

kuudennen jaoston puheenjohtaja